

fari, kjer je hotel znani pl. Vesteneck misijon prepovedati, češ, da ondi ali v bližini te fare razsaja kužna vrtna bolezn (difteritis). Ker pa po spričalu dotičnih županstev in duhovnij v ondašnji okolici nikjer ni in tudi ni bilo ne sledu ne tiru te bolezni, se je zoper Vesteneckovo neopravičeno prepoved Vaški župnik g. Tavčar krepko na noge postavil in tudi dr. Stöckl, z Ljubljane tje poslan, in dr. Eržen z Litije nista mogla ne enega bolnika najti, dasiravno sta jih iskala kakor pastir zgubljeno dušo, in misijon je dovoljen. S pomočjo beriško se stvari nova trgovinska zbornica, kako da ne bi se z vrtno davico pregnal misijon? — si je menda mislil g. Vesteneck. Al drugo mu je spodletelo.

— („Hainbund.“) „Slovenec“ je unidan povedal zanimivo novico, da se je na tukajšnji gimnaziji po nagibu in pod vodstvom, znanega profesorja Heinricha in z dovoljenjem vodje gosp. Smoleja osnovalo neko društvo menda z namenom, cepiti našo mladino z veliko-nemškimi nazori, tedaj tudi s prusaškim duhom. Po šolskih postavah je pa dijakom prepovedano snovati politične družbe ali biti udom takih društev, zato je „Slov.“ po pravici grajal početje Heinrichovo, ki dijake — ne gledé na postranski namen „Hainbunda“ — odvraca od glavnega namena, od učenja. Kakor zdaj zvemo, je gimnazijski vodja gosp. Smolej potem prepovedal dijakom snovati društvo, za katero se jih je bilo oglasilo vsega skup 15 dijakov, se ve da le sinov naših zagrizenih nemškutarjev.

— („Sokolski večer“) je bil preteklo soboto v čitalnični gostilnici prav mikaven. Domači orkester se je prav šaljivo produciral, čitalniški pevci so se odlikovali z dobrimi zbori in berilo „o Miklavževem parklju“ je pripravilo poslušalce do smeha in židane volje.

(Slovensko gledišče.) Žalostna igra „Edda“ se je v precej polni, na spomin Prešernu slovesno razsvitljeni hiši v obče vrlo predstavljala. Izmed igralcev so si zaslužili v večih nalogah pohvalo posebno gg. Schmidt, Kocelj in Š. Paternoster, pa gospici Podkrajškova in Ledarjeva. S posebnim veseljem pohvalimo zadnjo gospico, ki je mnogo bolje igrala, nego smo se nadjali. Naj ji bo pohvala spodbuda za naprej! — Drevi, 8. t. m., se boste igrali dve novi šaljivi igri: „Tri vile“ in „Hišina“. V zadnji, za katero je g. Aléšovec naredil nove kuplete in potpouri iz slovanskih pesmi z napevi vred, bo zopet naš Kajzelj v svojem elementu, toraj bodo prostori gotovo polni.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. — Med obravnavami zbornice poslancev pretekli teden bila je posebno živahna ona, ki je zadevala že 21. nov. lanskega leta zbornici izročeni predlog dr. Rydzovskega, po katerem naj se vlada pozove resno prevdariti: ali postava od 14. junija 1868, po kateri vsak sme, kolikor hoče, od posojenega denarja obresti (činžev) zahtevati, ni hudo škodljiva in pogubna na vsako stran? Pravni odsek, kateremu je bil ta predlog v poročanje izročen, je nekako predrugčil ta predlog in ga zbornici poslancev prinesel v obravnavo, ki ga je razpravljala pretekli petek in saboto. Posebno izvrstno so govorili dekan Pflügel, dr. Rydzovski, Weber in dr. Kabat, ki so omenjeno postavo, ki je odrtnikom odprla široka vrata, obsodili za strašansko nesrečo vseh, ki v nadlogah denarja na pósodo potrebujejo, pa od 100 gld. morajo po 10, 20 ali še več goldinarjev obresti plačevati. Ta postava je pravi rak, ki gloda na vboštvo, katerega se odrtniki primejo kakor pijavke. — Predlog pravnega odseka z

dostavkom dr. Rydzovskega je bil sprejet. Prihodnjič prinese naš list nekoliko posnetkov iz govorov, ki so odkrivali pošast odrtnikov.

— V ponedeljek se je začela obravnava državnega proračuna (dohodkov in stroškov) za prihodnje leto. Proračun kaže stroškov 403 milijone in 400,000 gld., dohodkov pa 362 milijonov in 700,000 gld., po takem bode **zmanjkalo** zopet 30 milijonov in 700,000 gld. — Tako je gospodarstvo liberalcev: zmirom več primanjkuje, zmirom več dolgov! In to ustavoverci imenujejo „volkswirtschaftlichen Aufschwung!“ Razcvet! da-se Bogu se usmili!

— Govori se, da minister Lasser prvi stopi iz ministerstva in da na njegovo mesto stopi Kellersperg, strogi birokrat, ki za most do konservativnega ministerstva utegne dober biti.

Francoska. — Narodna skupščina je pri razpravi o volilni postavi sprejela Humbertov predlog: „da se posebna kazen določi za tiste uradnike, ki bi pri volitvah raznašali volilne liste in oklice kandidatov“. — Pri nas v Avstriji bi bila taka postava potrebna. Da bi jo imeli, potem bi po različnih zbornicah videli vse druge obraze in marsikaj bi bilo drugače in — bolje.

Iz Turškega bojišča. — Kakor je čuti, Turki ne lazijo več za ustajniki, ampak so veseli, če jih ti pri miru pusté. Zato so bitve zdaj bolj redke. 30. nov. so ustajniki prijeli trdnjavo Goransko, ki se je potem podalaz vso posadko, okoli 300 mož. Te dni pa so se ustajniki pri Novem za Kostajnico (kjer je zdaj menda vodja naš Hubmayer) sprijeli s Turčini, jih zapodili ter posekali okoli 50, ranili 70. Tako poročajo novejši telegrami. Turški vojaki so, ker jih zima, pomanjkanje in ustajniška sila tare, nevoljni in čmerni postali, tako, da jih morajo s silo v boj goniti. — O početji in namenih Evropske diplomacije po časnikih človek ne more dobiti jasnih pojmov. Celó oficijozni, kakor „Pol. Corr.“ in „Montags-Revue“, si očitajo drug drugemu laži in neverjetna poročila. V tem edino so vsi ene misli, namreč da Avstrija ne bo obsedla Bosne. Magjarska in ustavoverska stranka se na vso moč tresete pred misljo, da bi si Avstrija prisvojila Bosno. Zato jih je gotovo hudo vstrašilo poročilo „Deutsche Ztg.“ da ima kmalu priti na Dunaj Bosniška deputacija prosit presv. cesarja našega, naj se on usmili zatiranih kristjanov na Turškem. S tem poročilom se vjema ono, kar smo mi prej že zvedeli, namreč, da Bosenska raja kliče Avstrijskega cesarja, kateremu se hoče podvreči. — Ogerski časnik „Ung. Ll.“ pa izrazi nad tem svojo nevoljo rekoč: „Ali naj dobimo še eno Srbijo? Ali ni znano, kak vpliv imajo te male državice na „narodnjake?“ Za nas Magjare mora Turčija ostati nepremenjena.“ Te besede so listu Dunajskih judov in ustavovercev, „N. F. Pr.“, tako všeč, da jim navdušeno ploska v imenu Nemcev. Se vé, gospodoljnosti teh ljudi je najugodnejše, če uboga raja vstane vedno zatirana. — Nadvojvoda Albrecht se je v nedeljo 5. t. m. podal v Petrograd. To je zato pomenljivo, ker je ta nadvojvoda na Ruskem dvoru močno priljubljena oseba.

Žitna cena

v Ljubljani 4. decembra 1875.

Vagán v novem denarji: pšenice domače 5 fl. 20. — banaška 5 fl. 31. — turšice 3 fl. 10. soršice 4 fl. 10. — rži 3 fl. 10. — ječmena 2 fl. 50. — prosa 2 fl. 40. — ajde 3 fl. 30. — ovsa 1 fl. 90. — Krompir 2 fl. —